

Ἐπεσκέφθην λοιπὸν αὐτὸν κατὰ τὴν 12 Φεβρουαρίου πρωΐαν καὶ εὗρον τὰ ἔξης.

Συμπτώματα. Ἐκειτοῦ ὑπτιος, τὴν κεφαλὴν εἶχεν ἀνάρροπον καὶ μικρόν τι πρὸς τὰ ὅπισσα, τὸν θώρακα καὶ τὴν κοιλίαν τεταυκῶς τεταμένα, τὰ μέσλη ἀκίνητα, τρισμὸς, ἀνάσπασις τῆς δεξιᾶς γωνίας τοῦ στόματος, σπασμωδικὴ συστολὴ τῶν θλεφάρων, συστολὴ τῆς κόρης, ὄρθαλμοι στιλπνοὶ, ἡ φυσιογνωμία τοῦ προσώπου γεροντική, δέρμα θερμόν καὶ αὐχμηρόν, σφυγμοὶ σκληροὶ ἀρχιοὶ ἥραδεις καὶ πληρέστατοι· τὰ δὲ ὑποκειμενικὰ συμπτώματα ἤσαν τὰ ἔξης· δυσκινησία τοῦ σώματος, μὴ δυναμένου τοῦ ἀρρώστου νὰ καθεσθῇ οὐδὲ νὰ στραφῇ πρὸς τὴν ἑτέραν τῶν πλαγίων θέσεων τοῦ σώματος ἀνευ τῆς συνδρομῆς τῶν οἰκείων, θάρος ὄχληρὸν κατὰ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἄλιος κατὰ τὴν μετωπικὴν χώραν, ἀνία, δίψα, ἀϋπνία, πόνοι, περιοδικοὶ σπασμωδικοὶ κατὰ τὴν σπονδυλικὴν στήλην, δυσκολία πρὸς τὴν κατάποσιν, καὶ δυσκοιλιότης.

Διάγνωσις. ‘Ρευματικὸς τέταρος ἰσοτετῆς ὑποκυς (1).

Τὰ δὲ προκαλέσαντα αὐτὴν αἴτια εἰσὶ τὸ ύγρὸν ψῦχος, ύφ' οὐ διετέλεσε διαβραχεῖς καὶ διαιμείνας ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ὁ ἀρρώστος· περίεργον δὲ εἰναι, δτι ἐν τῇ νήσῳ καλοῦσι τὴν νόσον ταύτην τάιταρον.

Θεραπεία. Παρήγγειλα πάραυτα τὴν σχάσιν τῆς βασιλικῆς φλεβὸς, τὴν ἔξαγωγὴν μιᾶς λίτρας αἷματος, μετὰ ταῦτα τὴν προσκόλησιν τριάκοντα ἑδελλῶν ἐκατέρωθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἀπὸ τοῦ αὐχένος μέχρι τῆς ὀσφύος· ὅκτω δὲ ἑδέλλας πέριξ τῆς ἔδρας, μετὰ τὴν ἀπόπτωσιν τῶν ἑδελλῶν τὴν ἐπάλειψιν τῆς ἀλοιφῆς ταύτης καθ' ὅλην τὴν ῥάχιν, τὸν θώρακα καὶ τὴν κοιλίαν.

A. ιοδίου καθ. γραμ. ἀ.

διάλ. εἰς

ἀπεσταγμ. οίνοπν. ούγκ. ἀ. spiriti vini rect. unc. I.

προσθ.

ὑδροϊδ. κάλ. γραμ. 6'. Kal Hydr. scr. ij.

ἀλ. τεφρ. δι' ὑδραργ. ούγ. ἡμ. ung Hydr. ciner. unc. R.

χοιρ. στέατ. ούγ. 6'. καὶ ἡμ. Axon. porcine unc. ii R.

Κατὰ πᾶσαν τρίτην ὥραν νὰ γίνεται ἐπάλειψις.

R. iodii puri scr. I.

solve in

spiriti vini rect. unc. I.

adde

Kal Hydr. scr. ij.

ung Hydr. ciner. unc. R.

Axon. porcine unc. ii R.

(1) Γνωστόν ἔστι τοῖς ἱατροῖς, δτι ἡ τε ἔδρα καὶ ἡ φύσις

Πρὸς δὲ νὰ καλυφθῇ ἀπαν τὸ σῶμα διὰ φλανέλας.

Ἐσωτερικῶς δὲ παρήγγειλα τὴν χρῆσιν τριῶν οὐγκιῶν κικκίνου ἐλαίου, καὶ κλύσματα ἐν τῷ ἀπευθυσμένῳ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐλαίου· τὴν χρῆσιν διαφορητικῶν ποτῶν χλιαρῶν, ὡς τὸ ἔγχυμα τῶν ἀνθέων τῆς φιλύρας.

Ἀπῆλθον, δπως ἐπισκεφθῶ τὸν ἀρρώστον τὴν ἐπιοῦταν, παρακαλέσας συγχρόνως τὸν ἰερέα νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν παραγγελμένων· οὗτος μοὶ ἀπάντησεν δὲτι μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας θὰ ἐφερμοσθῶσι, τοιαύτη δὲτο καὶ ἡ ἐπιθυμία του. Κρύφα παρέστητα τῷ ἰερεῖ τὸν κίνδυνον, δην διέτρεχεν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ἐκ τοῦ θαρέος καὶ θαυματοφόρου τούτου νοτίματος (1).

Ἀπῆλθε καὶ ὁ γέρων ιερεὺς εἰς τὸ μονήδριόν αὐτοῦ, ἐπειδὴ τὸν ἐκάλει ἐκεῖ ἡ ὑπηρεσία του, κατατήσας προσεκτικὴν τὴν μητέρα τοῦ πάσχοντος εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν παραγγελιῶν. Άλλὰ δυστυχῶς αἱ προσδοκίαι ἀμφοτέρων περὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἔματαιώθησαν· καθόσον ἐπῆλθεν δὲνινότερος, καὶ ἔχων μείζονα ἐπιρρόην ἐπὶ τοῦ ὄχλου τῆς Ανατολῆς, δὲγύρτης, ἥλθε λέγω γραιά τις, καὶ γέρων ἐμπειρικοί, οἱ λυμενεῖς τὰ σκύβαλα καὶ τὰ δηλητήρια τῶν κοινωνιῶν, οἵτινες φριάζαντες εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν ἀφαιμάζεων, παρέστησαν γοντευτικῶς εἰς τὴν μητέρα τοῦ πάσχοντος, δὲτι ἡ νόσος εἶναι ἀγερικόν ἢ ἐξωτερικόν, δπερ δὲν ἐπιδέχεται ἀφαιμάξιν καὶ ιατρικά. Ή μήτηρ τοῦ ἀρρώστου, ὡς γυνὴ εὔπιστος καὶ εύμετάβλητος, ὡς ἀπασαι αἱ γυναικεῖς, μεταπείθεται καὶ πέμπει εἰς κόρακας τὰς παραγγελίας ἐμοῦ τε καὶ τοῦ γέροντος ιερέως. Μετά τὴν συγχρότησιν τοιούτου σπουδαίου καὶ αὐθεντικοῦ ιατροσυμβουλίου ἐνεκρίθη ἡ χορήγησις μόνον τοῦ κικίνου ἐλαίου, δπερ καὶ ἐπιειν ὁ ἀρρώστος μετὰ με-

τῆς νόσου εἰσὶν ἄγνωστα, δθεν δὲν προτίθεμαι νὰ ἀνακασσήσω τὰς ἐκφρασθείσας θεωρίας, ἀλλὰ παραδέχομαι καὶ ἀποκαλῶ τὴν νόσον ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα ὄρισμόν.

(1) Κατὰ τὸ τετραετὲς διάστημα τῆς διαμονῆς μου ὡς δευτέρου θοηθοῦ καὶ ὑπιατροῦ ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ Αθηνῶν, ἐνοσηλεύθησαν δύο μὲν κατεχόμενοι ὑπὸ τραυματικοῦ τετάνου, καὶ τρεῖς ὑπὸ ρέυματικοῦ· εἰς ἀπαντας δὲ ἐπῆλθε θάνατος.

γίστης δυσκολίας, ἔνεκα τοῦ δυσκόλου τῆς καταπόσεως. Μετὰ τὸ γοντευτικὸν τοῦτο συμβούλιον, ὁ ἄρρωστος διῆλθε νύκτα φρικώδη ἀναβίβασθέντος τοῦ νοσήματος εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτοῦ. Λίαν πρωὶ προσῆλθεν ὁ ἵερεὺς πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ πάσχοντος, ἥκουσε καὶ εὗρεν αὐτὸν εἰς κατάστασιν ἀθλιεστέραν τῆς προτεραιάς· ἐπανηλειμμένως ἡρώτησεν ἀνέξετελέσθησκεν τὰ παραγγελθέντα· ἀπήντησαν μεθ' ὄρκου, ὅτι πάντα ἐγένοντο. Ἀλλ' ὁ γέριον, περίλυπος γενόμενος ἐπὶ τῇ ἀθλίᾳ καταστάσει τοῦ ἀνεψιοῦ ἔσπευσε νὰ μὲ προσκαλέσῃ ταχύτερον.

Μεταβὰς ἔκει ἐν τάχει, εὔρον τὸν ἄρρωστον τὴν 13 Φεβρουαρίου κατεχόμενον ὑπὸ ἐπιστάζεως, ἐμπεριεῖχε δὲ τὸ ἀγγεῖον μίαν λίτραν αἷματος· ἀμέσως μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἴδεα, ὅτι δὲν ἐγένοντο τὰ παραγγελθέντα, λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον ἐκ τῆς αἱμορράγιας ταύτης, κατὰ συνέπειαν ἡρώτησα περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν παραγγελθέντων, καὶ μοὶ ἀπεκτίθησαν, ὅτι αἱ παραγγελίαι ἐξετελέσθησαν, ἀλλ' ἐγὼ φύσει δύσπιστος καὶ λαβὼν μικράν τινα πειραν τῶν τοιούτων, ἐζήτησα νὰ ἴδω τὴν σχάσιν τῆς φλεβός καὶ τὰ δείγματα τῶν βδελλῶν· ἐπρεφασίσθησαν τὸ δύσκολον τῆς ἀπογυμνώσεως, ἀλλ' ἐπιμείνας εἶδον πᾶν ὅ, τι προσεδώκουν. Ἐγὼ μὲν ἐδυσφόρησα, ἀλλ' ὁ γέρων ἵερεὺς τὰ μᾶλα ἀγανακτήσας ἤλεγξεν ἐπιπλήξας πικρῶς τὴν μπτέρα τοῦ πάσχοντος, ἥτις δὲν ἐδράδυνε νὰ μᾶς ἐκβέσῃ τὸ ιστορικὸν τῆς γοντείας καὶ τὴν πλάνην της. Καθησύχαστα πὸν γέροντα, προσειπὼν ὅτι ὑπάρχει ἐλπίς.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν προσκληθεὶς ὁ κουρεὺς ἐπὶ παρουσίᾳ μου ἐνήργησε τὴν σχάσιν τῆς βασιλικῆς φλεβός, ἐξαχθέντος μιᾶς λίτρας αἵματος ἐκ τῆς πλατείας τομῆς αὐτῆς, καὶ ἐτέρας λίτρας ἐκ τῆς προηγηθείσης ἐπιστάζεως· πάραυτα ἤλαττώθη τὸ Βάρος τῆς κεφαλῆς, ὅπερ εἶχε γείνει δυσφόροτον τῷ πάσχοντι· οὐεντενέν ὁ γέρων εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν παραγγελθέντων, ἀρξαμένου τοῦ κουρέως νὰ προσβάλῃ τὰς βδέλλας. Τὸ ἔλαιον ἐπέφερε τρεῖς κονώσεις. Τὴν ἐσπέραν ἐπεσκέφθην καὶ αὖθις τὸν ἄρρωστον. Οἱ πυρετὸς ἥτο εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, τῶν σφιγμῶν μικρόν τι μαλακωτέρων ἀποκατασταθέντων, τὸ δέρμα ἐγένετο κατά τι ὑγρόν, τὸ ἔρκος τῶν ὀδόντων ἐπέτρεπεν εἰς τὴν γλῶσσαν νὰ δείξῃ τὸ ἄκρον, οἱ κλωνισμοὶ καὶ οἱ περιοδικοὶ σπασμοὶ τῆς σπινδυλικῆς στήλης ἤραιώθησαν. Παρήγγειλα ἐτέραν φλεβοτομίαν ἐκ μιᾶς λίτρας καὶ τὴν προσκόλλησιν ἐτέρων τριάκοντα βδελλῶν ἐκατέρωθεν τῆς σπινδυλικῆς στήλης, τὴν ἐξ-

κολούθησιν τῆς ἀναγραφείσης ἀλοιφῆς, κλύσματα δύω, ἐξ ἀρεψήματος κοινῆς μαλάχης, δύω οὐγγιῶν κοινοῦ ἔλαιου καὶ ἄλατος, καὶ τὴν ἐσωτερικὴν χρῆσιν τῶν ἐξῆς.

Α. Ὁδατ. ἐκχυλ. ὁπίου κόκ. δ'. | **R.** Extr. opii aq. gr. iv.
Χρυσίζ. ἐνθ. στίμ. κόκ. ἡ. | sulfur aurat ant. gr. viii.
σακχαρ. λευκοῦ δρ. ἀ. | sacchar. Alb. dr. i.
Μίξας δίελε εἰς δόσεις δμοίας ὀκτώ.

Νὰ λαμβάνῃ κατὰ πᾶσαν ὥραν μίαν.

Τὴν 14 πρωταν εἶχεν ως ἐξῆς.

Περὶ τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὑπνωσεν ἐπὶ δύω ὥρας, ἀφύπνησεν ἐκ τοῦ περιοδικοῦ κλονικοῦ σπασμοῦ, οὗτοις τὸ ἄλγος ἦτο ἀσθενέστερον· δ ἄρρωστος ἦτο κεκαλυμμένος ὑπὸ ἀφθόνων ἴδρωτων θερμῶν, ἐχαλαρώθησαν τὰ μέλη, ἢ ἀναπνοὴ ἐγίνετο εὔκολώτερον, ἢ φυσιογνωμία ἦτο γλυκυτέρα· ἀρθέντων τῶν συστολῶν τῶν μυῶν, ἢ γλῶσσα προσέθη ἐκ τοῦ ἔρκους τῶν ὀδόντων, ἢ κατάποσις εὔκολος, ἢ μετωπαλγία ἐξέλιπεν, οἱ σφιγμοὶ μικρότεροι, ταχεῖς, κενότεροι, μαλακοὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἢ ἀκμὴ τοῦ νοσήματος κατέπεσε, κενώσεις ἐγένοντο διὰ τῶν κλυσμάτων. Παρήγγειλα δὲ τὰ ἐξῆς.

Α. Ὁδατ. ἐκχύλ. ὁπίου κόκκ. ἡ. | **R.** Extr. opii aq. gr. viii,
Χρυσίζ. ἀνθ. στίμ. κόκκ. κέ. | julph aurat. pntim. gr. xxv.
σακχ. λευκοῦ δρ. ἀ. | sacchar Alb. dr. i.

Μίξας δίελε εἰς δόσεις δμοίας δέκα ἔξι.

Νὰ λαμβάνῃ κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐν Ἑηρίον.

Τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀλοιφῆς.

Τὴν 14 Φεβρουαρίου πρωταν. Τάσις πρὸς ὑπνον, καθ' ὅλην τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν πρὸς δὲ καὶ τὴν νύκτα, ἐκοιμήθη ὑπνον ἡσυχον, φυσιογνωμία φυσική, τὸ ἄνοιγμα τοῦ στόματος μεγαλείτερον, δέρμα φυσιολογικὸν, ὑγρὸν, σφυγμοὶ ταχεῖς, ἀραιοὶ, μαλακοὶ, ἢ δίψα καὶ οἱ περιοδικοὶ σπασμοὶ ἐξέλιπον, ἡδύνατο γὰ κάμπτη τὰ γόνατα πρὸς τὴν κοιλίαν, καθὼς καὶ τὰ ἄνω ἄκρα, ἄλγος ἐπέμενε κατὰ τὴν ὁσφύν· ἔλαθε δὲ καὶ ζωμὸν δρύζης. Παρήγγειλα τὰ ἐξῆς. Τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ Κολχικίτου οἴνου μετὰ τοῦ ἐγκρόκου βάρματος τοῦ ὁπίου, κατὰ πᾶσαν ὥραν εἴκοσι σταγόνας, τὴν ἀλοιφὴν, καὶ τὴν ἐπίθεσιν τεσσάρων ἐκδορίων μεγέθους ὅσον παλάμης, τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ αὐχένος, τὸ

δὲ μεταξὺ τῶν ώμοπλατῶν ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, τὸ τρίτον ἐπὶ τοῦ κάτω ἄκρου τοῦ θώρακος, τὸ τέταρτον ἐπὶ τῆς δεσφύος. Τὴν 15 μοὶ ἀνήγγειλον ὅτι ἔχει καλλίτερον ὁ ἄρρωστος, διότι ἔνεκα ἀσχολιῶν δὲν ἡδυνάει ποτὲ τὸν ἐπιτεφθῶ. Τὴν 16 ἐκαθέσθη ἐπὶ τῶν γλουτῶν, ἔξελιπε τῶν τε ἀνω καὶ κάτω ἄκρων ἡ ἀκαμψία, ἡ κοιλία εἶχε εἰσέτι τετανικόν τι, ἐν γένει ἡ κατάστασίς του ἦτο εὐχάριστος, προβαίνοντος τοῦ νοσήματος πρὸς τὴν λύσιν αὐτοῦ δρομαίως, οὐδὲν δυσάρεστον ἐκ μέρους τῶν οὐροποιητικῶν δργάνων.

Τὴν 17 ἐπισκεψθεὶς καὶ αὖθις εῦρον ὡς ἔξης ἀπαντα τὰ πρώην εἰσέτι τετανικῶς τεταμμένα ἐπανῆλθον εἰς τὴν φυσιολογικὴν αὔτῶν κατάστασιν, μικρά τις δυσκινησία, ἐλαφρὸς τρισμός, καὶ μείζων δυσκινησία τοῦ τραχήλου ἐπέμενον, ἡ κυκλοφορία φυσική, ὑπνος τακτικός, διάθεσις πρὸς τροφήν. Παρήγγειλα τὴν ἀποξήρισιν τῶν τριχῶν τοῦ κρανίου, ἐφ' οὗ ἐπέθεσα ἐκδόριον ὃσον δύω παλαιμῶν καὶ τὴν ἔξακολουθησιν τῶν προηγηθέντων φαρμάκων.

Τὴν 19 ἔξελιπε καὶ ἡ ὀπισθοφυλακὴ δηλ. ὁ τρισμὸς, ὑπαρχούσης εἰσέτι μικρᾶς δυσκινησίας τῶν σιαγώνων πρὸς ἀλλήλας, καθ' ἀπαντα τἄλλα εἶχε καλῶς. Παρήγγειλα τὴν χρῆσιν τοῦ ἔξης ἀλλείματος.

A. Χλωροφορμ. οὐγ. ἀ. καὶ ἥμ. | R. Chloroform. unc. i R.

Ἐλ. Ἀμυγδ. οὐγ. 6'.

Ἐνωσον διὰ χρίσμα.

olei Amygd. unc. ii.

m. f. Liniment.

Κατὰ πᾶσαν δευτέραν ὥραν νὰ ἀλείφωνται οἱ μαστητῆρες.

Τὴν 20 εἶχεν ἀπαλλαγὴν ἐντελῶς, καὶ τὴν 25 ἔλαβε ζωμὸν δρυιθίου.

Μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ συστήσω τὴν θεραπείαν ταύτην ὡς ἐμπειριέουσαν εἰδίκόν τι φάρμακον καὶ ν' ἀποδώσω τὴν εὐτυχῆ ταύτην ἔκβασιν εἰς τοῦτο ἡ ἐκεῖνο τὸ φάρμακον, ἀπλῶς μόνον λέγω, ὅτι δύο εἰσὶ τὰ φάρμακα, ἀτινα εἰς τὴν νόσον ταύτην κατέστησαν τοὺς ιατρούς εὐτυχεῖς, τὸ ὅπιον καὶ κατὰ τοὺς Ἀγγλούς καὶ τὸν Σχμίθον ὁ Κολχικίτης οἶνος· τούτων τὴν χρῆσιν ἐφήριμοσα πιστῶς, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων τοῦ πάσχοντος· καὶ τὸ μὲν ὅπιον μετὰ τὴν κατάβασιν τοῦ πυρετοῦ καὶ τὰς ἀφαιμάζεις ἔχορήγησα εἰς μεγάλας δόσεις, τὸν δὲ Κολχίτην οἶνον, ὅταν ἥχοισε τὸ νόσημα νὰ προβαίνῃ πρὸς τὴν λύσιν αὐτοῦ· ἀντὶ δὲ τῆς καυτηριάσεως τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἐπροτίμησα τὴν χρῆσιν τῶν ἐκδορίων διὰ τὴν διττὴν ἐνέργειαν,

τὴν ἀντισπαστικὴν δηλ. καὶ τὴν ἐπὶ τῶν οὐροποιητικῶν ὄργανων· τὴν ἐσωτερικὴν χρῆσιν τοῦ ὑδραργύρου ἀπέφυγα, μεταχειρίσθεις αὐτὸν ἐξωτερικῶς· κατηνάλωσα δὲ τρεῖς οὐγγίας ἐκ τῆς ἴσχυρᾶς τεφρόχρου ἀλοιφῆς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

· Ήδη δὲ ἐκθέτω τοὺς κοινωφελεῖς λόγους, τοὺς ἐμπειρεχομένους εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην διὰ τε τοὺς ιατροὺς καὶ μή. Ἐκαστος πάσχων, διδάσκαλος, ιερεὺς, νοήμων ἴδιωτης, καὶ πολίτης κοινωνίας τινὸς τῆς Ἀνατολῆς πρέπει νὰ παραστήσῃ εἰς τὸν ἀμαθῆ σχλον, ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν μεγαλουργὸν φύσιν τὸν ἄρρωστον αὐτοῦ, ἐν ἐλλείψῃ ἐπιστήμονος ιατροῦ, παρὰ νὰ ἐκθέσῃ τοῦτον εἰς γραῖαν ἢ εἰς γέροντά τινα ἐμπειρικὸν, ἔχοντα ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν εἰδικότητα, ὀλιγώτερα δυσάρεστα θέλει φέρει ἢ νόσος παρ' ἐκεῖνα τὰ κακὰ, ἀτιναθέλει προξενήσει ὁ ἀγύρτης, τὰ στίφη ταῦτα, τὰ περιπλανώμενα εἰς τὴν Ἀνατολήν. Πάντοτε ἐδυνήθην νὰ σώσω χωρικὸν νοσήσαντα καὶ οὐδεμίαν βοήθειαν ἐμπειρικοῦ ἐπικαλεσθέντα, ἀλλ' ὑπομείναντα τὴν θεραπείαν τῆς αὐθεντικῆς ἐξοχότητος δηλ. τῆς φύσεως, ἐνῷ τούναντίν, δισάκις προσῆλθεν εἰς ἐμὲ ἀσθενής τις, διαφυγὼν τοὺς αἴμοχαρεῖς καὶ αἴμοβόρους ἀγύρτας, καὶ οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσὶν Ἰταλοί, Γενουίνσιοι, Ἐνετοί, ὑπηρέται κουρείων ἢ φαρμακείων, ἢ καὶ οὐδὲν τούτων, ἀλλ' αὐτοχειροτόνητοι, οὐδὲν ἡδυνήθην νὰ κατορθώσω, καθόσον τὸ saignare καὶ purgare ἀφήρεσε καὶ τὴν ἐλαχίστην ζωτικότητα τοῦ παθόντος ἢ ἐμετικὴ τρύζ (lartaro emetico) εἶναι πανάκεια εἰς τὰς χειρας αὐτῶν, ἔχοντες ὡς ὑπογραμμὸν τὴν θεραπείαν τῶν κτηνῶν.

Κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον ὁμάδες χωρικῶν προσῆρχοντο, ἐπιθυμοῦντες νὰ βεβαιώσω τὴν ἐπιθυμίαν των, τοῦ νὰ λάβωσι, δηλ. ζερατικὸν, ὡς λέγουσι, ἢ νὰ πάρωσιν αἷμα, ὡς συνειθίζουν νὰ συμβουλεύωσιν αὐτοὺς, δίδοντες πέντε κόκκους ἐμετικῆς τρυγὸς ἀντὶ πέντε δραχμῶν καὶ δέκα κτλ.

Ο δὲ ἐπιστήμων ιατρὸς ἐκ τῆς ἐκθέσεως μου ταύτης ἀρνεται τὴν ἐξῆς ὠφέλειαν· πάντοτε μὲν πρέπει νὰ ἀμφιεάλλῃ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν παραγγελλομένων εἰς τὸν ἄρρωστον καὶ νὰ ζητῇ νὰ πειθηται διὰ τῶν ἰδίων ὄφθαλμῶν· ἐκτὸς δ' αὐτῆς τὴν ἐξῆς· μολονότι ὑπάρχει παραδεδεγμένον ἐν τῇ ιατρικῇ, ὅτι νοσήματά τινα εἰσὶν ἀνίστα, οὐχ ἡττον οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸν ἄρρωστον εἰς τὴν τύχην τοῦ, κα-

τατάττων αύτὸν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑποψηφίων τοῦ Χάρωνος, ἀλλὰ μετὰ μεῖζονος θερμότητος νὰ καταγίνηται, ἐφαρμόζων πάντα τὰ ἐκ λογικῆς σκέψεως πηγάδζοντα θεωρευτικὰ μέσα· πολλοὶ ίατροὶ ήτάχησαν νὰ τύχωσι τοιούτων περιπτώσεων· πρὸ δύο περίπου ἔτῶν ήτάχησε γὰρ σωθῆ νεᾶνις δκτωκαιδεκαέτις, παθοῦσα εἰλόν, μάρτυς δὲ πιστότατος εἶναι ὁ ίατρὸς Δημήτριος Κονσολόπουλος, ὅτι οὐδεμίᾳ ὑπῆρχε ἀμφιβολία περὶ τῆς νόσου. Καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς νόσου ταύτης θέλω δημοσιεύσει ἀκολούθως.

Θεωρῶ δὲ ἐμαυτὸν εὔτυχη, διότι ἐντὸς θραχυτάτου διατήματος τοῦ πρακτικοῦ μου βίου ἐπέτυχον τὴν εὔτυχη ἔκβασιν δύο νοσημάτων ἀλλιθῶς θανατηφόρων· μακρὰν δὲ τοῦ ἐγωϊσμοῦ, λέγω ὅτι πάντοτε ὡδηγήθην οὐχὶ ἐξ ιδίων ἀντιλήψεων, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ πρακτικοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξοχοτήτων τῆς Δύσεως, συναρμόζων τοῦτο ἀναλόγως τῶν περιστάσεων τοῦ ἀρρώστου καὶ ὀδηγούμενος ὑπὸ τῆς κρίσεως. Δὲν ήθελα δὲ σπεύσει νὰ δημοσιεύσω τόσον ταχέως, καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πρακτικοῦ μου βίου τὰς ἐπιτυχίας μου, ἢν δὲν μὲν κατέβαινεν εἰς τοῦτο, ἀπεγνωσμένων καὶ μοχθηρῶν ψυχῶν φαύλη σικοφαντία κατὰ τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν Πανεπιστημίου, ἀποκαλούντων αὐτὸν καρματιόλα τῆς Ἑλλαδὸς. Καὶ ἢν ὡρίλουν οὕτω πως οἱ Ἰησούςται οὐδὲν ἀδικοῦν ἔχουν, καθόσον ὅπου ἢν ὑπάρχουν δέκα τοιοῦτοι, εἰς Ἑλληνίατρος, ἔστω καὶ οὗτος ἀμύντος τῶν φώτων τῆς Δύσεως, κατέβαλλεν αὐτούς· ἀλλ᾽ εἰς τοῦτο μὲν ἀναγκάζει γεροντίων πεπωρωμένων τῇ καρδίᾳ, (Ἑλλήνων τὸ γένος, ἐπὶ ψιλῷ δὲ ὄνόματι ἐξοχοτήτων τῆς Μπάτοβας) ἡ φιλαρέα, κακολογούντων τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, «ἀλλ᾽ οὐ φροντὶς ὡς ἵπποκλείδῃ.» Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς ἐλευθέρας Αἴαντολῆς, εὐημερῆσον, θά δώσῃ εἰς τὴν Δύσιν πράγματα· ἥ ίατρικὴ ἐκ τῆς Ἑλλάδος μετέσθη εἰς τὴν Δύτιν· ἀδιάτορον ἔχει ὑπὸ αἰθρίου οὐρανὸν, τὸν οὐρανὸν τῆς ἐλευθερίας, ἀνεπτύχθη ἐκεῖ· τοὺς δόσαντας εἰς ἐπὲ, μισέλλην, τὴν γένεσιν καλεῖς γονεῖς, οὐχὶ τοὺς δόσαντας εἰς ἐπὲ τὴν τραφὴν (τὴν παραμάναν). Διότι ἄρα ἐπαύσον οἱ νεκταροφόροι μαστοὶ τῆς Ἑλλάδος τῆς μητρὸς παντὸς ὅτι καλοῦ ἐν Εὐρώπῃ σήμερον ἔπειται ὅτι δὲν ὄφείλεις γ' ἀποκαλῆς μητέρα;

Εὔγενὴς νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἀνάβαινε μετὰ σεβασμοῦ τὰς έθεμάτις τοῦ ἔθνικοῦ σου Πανεπιστημίου, καὶ ἀκολούθη τὰς παραδόσεις τῶν σεβαστῶν καθηγητῶν σου, ἐξ αὐτῶν θέλεις λάβει τὰς ὑγεῖς ὄργας καὶ βάσεις ἐπιστήμης, καὶ ἃν ποτε ἀπέλ-

θρες εἰς τὴν Δύσιν, θέλεις ἐπανακάμψει σεμγυνομένη τῇ πατρῷᾳ παιδείᾳ διότι πλεῖστοι φιλολόγοι ἢ νομικοί, οἵτινες ἀπῆλθον εἰς τὴν Δύσιν ἄγει Εὐλληνικοῦ Πανεπιστημίου, ἐναυάγησαν.

Ἐγραφον ἐν Χίψ τῇ 3 Ἀπριλίου.

Ο διδάκτωρ τῆς ἴατρικῆς, χειρουργικῆς καὶ μαιευτικῆς.

Κ. ΚΟΣΜΙΔΗΣ.

Περὶ τοῦ νόμου τοῦ χορηγοῦντος προνόμια ἐφευρέσεων.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποθέσεων ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν κατ' αὐτὰς δύω ἔκθεσεis ἀρκούντως σπουδαίας.

Διὰ τῆς μιᾶς τούτων προτρέπει τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν νὰ ἐκδώσῃ νόμον, δι' οὗ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ τε ἀποξήρανσις τῶν λιμνωδῶν καὶ βαλτωδῶν γαιῶν τοῦ Κράτους καὶ ἡ εἰς ἐταιρίας ἢ εἰς ίδιωτας περιχώρας τῶν γαιῶν τούτων πρὸς καλλιέργειαν κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον. Ἡ ἔκθεσις αὕτη εἶναι ἡ δειγνοτέρα κατηγορία κατὰ τοῦ παρελθόντος, τὸ όποιον λαβὸν τὸ τάλαντον τῆς μεγάλης Ἐθνικῆς περιουσίας, ἀντὶ νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆ καὶ τὸ πολλαπλασιάσῃ τὸ κατέγωσεν εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς καὶ ἐζημίωσεν οὕτω τὸν τόπον ἀνυπολογίστως.

Ἐν ἑτέρῳ ἀρθρῷ τοῦ παρόντος φυλλαδίου γίνεται λόγος πολὺς περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης καὶ διὰ τοῦτο εἶναι περιττὸν νὰ εἴπωμεν ἐνταῦθα περισσότερα.

Διὰ τῆς δευτέρας ἔκθεσεώς της ἡ ἐπιτροπὴ, παραδεχθεῖσα, ως εἰπομένην, εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ Μαρτίου, τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Φωστηροπούλου περὶ ψήφισεως νόμου χορηγοῦντος προνόμια ἐφευρέσεων, ὑπέβαλε ψήφισμα, δι' οὗ κηρύττεται νόμος Ἑλληνικὸς ὁ περὶ τούτου νόμου τῆς Γαλλίας. Πρὸς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν μεταφέρομεν ἐνταῦθα τὸ ψήφισμα τοῦτο καὶ τὸ σχετικὸν μέρος τῆς ἔκθεσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ λόγοι οἵτινες ἔπεισαν τὴν ἐπιτροπὴν, εἶναι αἰτοί ἔκεινοι οἱ ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ Κ. Φωστηροπούλου, τῷ δημοσιευθέντι εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον μας, θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐνταῦθα.